

Tehlikelere hakim olmak

Güvenliğiniz için
önemli bilgiler

suvaPro

Güvenli çalışmak

'Bana bir şey olmaz'

Bir çok kaza basit işler yaparken meydana gelmektedir: yürürken, merdiven çıkarken veya yük taşıırken. Bu işlerde genelde riski hafife alırsınız. Hep 'Bana bir şey olmaz' diye düşünürsünüz.

Kaza istatistiği ise her yıl Suva'da sigortalı olan on kişiden birinin iş kazası geçirdiğini göstermektedir. Bu kazalara basitçe 'kader' denilemez. Aksine aktif olarak güvenliğinizi ve sağlığınızı koruyabilmek için bir çok şey yapabilirsiniz. Bu broşür sanayi ve küçük sanayi işçileri içindir ve bunun içerisinde konu ile ilgili önemli bilgiler bulabilirsiniz.

İlk olarak ekteki soru cevap testini yaparak iş güvenliği hakkındaki bilginizi kontrol ediniz.

1 Kazaların üçte biri...dir?

2 Yere dökülmüş yağ nasıl temizlenir?

3 Monitör en iyi şekilde nasıl yerleştirilir?

4 Kazaların yüzde kaçında alkolün etkisi var?

5 Forklift kullanmak için ne gerekmektedir?

6 Şefiniz yasal olarak sizi korunma giysileri (kask, eldiven, özel korumalı ayakkabılar v.s.) giymeye zorlayabilir mi?

☐ kimyasal maddelerle ilgili

☐ cereyan ile ilgili

☐ düşme ile ilgili

☐ yağı emen madde ile

☐ hiç bir şekilde, bunu temizlik ekibi yapar

☐ su ile

☐ pencerenin önüne

☐ pencerenin karşısına

☐ pencereye dik açı ile, omuzun pencereye bakacak şekilde

☐ % 5'in altında

☐ % 10 – % 20 arası

☐ % 40'dan fazla

☐ ehliyeti

☐ kullanım talimatı

☐ forklift için özel eğitim

☐ evet

☐ evet, ama yalnızca çalışma saatleri içinde

☐ hayır, bu benim şahsi özgürlüğümü kısıtlar

sonuç sayfa 33'de

İşbu broşür iş güvenliğinin temel kuralları hususunda bilinçlendirmektedir ve endüstri ile ticaret işçileri için hazırlanmıştır. En iyisi, işletme yerlerinin bir enstrüksiyon veya kursuyla birlikte verilecektir. İşbu broşü aynı zamanda Fransızca, İtalyanca, İngilizce, İspanyolca, Portekizce, Sırpça, Arnavutça ve Almanca olarak alınabilir.

İnşaat alanındaki çalışanlar için bu branşa yönelik yayınlar öneririz 'Falsch – richtig: Situationen auf Baustellen'

(Suva sipariş-no. 11043). Bu publikasyon sadece resim kapsamaktadır (yazı yok).

[illegible]

Tehlikeleri görmek!

5

Kazalar tesadüf değildir.

- ▶ İşe başlamadan önce aletleri, malzemeleri, yolları ve depolama yerlerini kontrol ediniz.
- ▶ Herhangi bir riske girmeyiniz ve tehlikeleri hemen bertaraf ediniz. Bunu yapamadığınız takdirde: tehlikeyi ortadan kaldırması için şefinize haber veriniz.

Yolunuza dikkat ediniz.

Kazaların aşağı yukarı üçte biri düşme sonucu meydana gelmektedir. Siz hangi önlemleri alabilirsiniz?

- 1 Tehlike oluşturan yeri işaretleyin veya çevresini kapatın.
- 2 Kaygan zemini hemen uygun maddelerle temizleyin, mesalâ temizlik maddeleri veya yağı bağlayan maddelerle.*
- ▶ Takılıp düşülebilecek ortamları engellemek veya ortadan kaldırmak (düzletmek).

* Yağı bağlayan maddeleri kullandıktan sonra kilitlenebilen tenekelere doldurup (yanma tehlikesi) çevreye zarar vermeyecek şekilde imha ediniz.

Aşağıda belirtildiği şekilde kendinizi düşmeye karşı koruyabilirsiniz:

- 1 Merdivenlerde her zaman trabzanı kullanınız.
- 2 Tabanı kaymayan ve ayağınıza tam oturan ayakkabı giyiniz.
- 3 Görüşün iyi olmasını temin ediniz (ışığı yakınız).

Acele işe şeytan karışır.

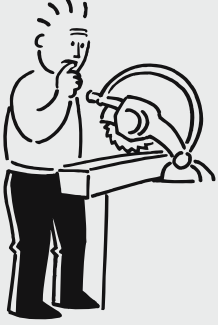
Zaman baskısı ve rahatlık emprovizasyona yol açar. Bu durumlarda genellikle güvenlik göz ardı edilir.

- ▶ Örneğin derme çatma merdivenler kullanmayınız.
- ▶ Bir düşünün, gerekli olan zamanı işe ayırmadığınız takdirde kaza geçirebilirsiniz ve kaza sonucu çok daha fazla bir zaman kaybına uğrayacaksınız.

Sormak ayıp değildir.

9

- ▶ Bir şeyin nasıl yapılması gerektiğini size gösterilmesini isteyin, emin olmadığınızda sormaya çekinmeyin.
- ▶ Güvenli bir şekilde kullanabildiğiniz aletlerle ve makinalarla çalışınız.

Merdivenler tehlikelidir.

Yılda 6000 çalışan merdiven ile kaza geçirmektedir. Özellikle şu noktalara dikkat ediniz.

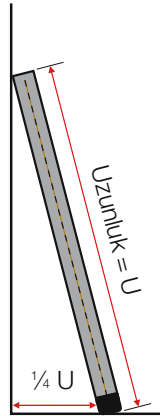
- ▶ Merdivenleri kullanmadan önce kontrol ediniz. Hasarlı merdivenleri kullanmayınız.
- 1 Merdivene çıkarken – inerken, elleriniz basamakları tutabilmek için serbest olmalı.
- 2 Ayağınızla tam oturan ayakkabı giyiniz.
- 3 Merdivenin üst kısmının kaymaması için önlem alınız. Uç kısmı çıkacağınız yerden en azından 1m daha yüksek olmalı.
- ▶ Hiç bir zaman üst üç basamakta durmayınız.

Bir yere dayanan merdivenler:

- 1 ▶ Dayama açısının doğru olmasına dikkat ediniz (dirsek kontrolü).
- ▶ Merdiven uçları kaymayacak şekilde yerleştirilmeli.

Merdivenler

Çift kanatlı merdiven kolaylıkla yana doğru devrilebilir. Yalnızca merdiven odanın ortasında durması gerektiği takdirde bu merdivenleri kullanınız .

- ▶ Yatay güçler etkili olduğunda (örneğin matkap işlerinde) yaslanan veya açılan üç basamaklı merdiven kullanınız.
- ▶ Ağır ve uzun süren işler için merdiven kullanmayınız, bunlar için tekerlekli iskele kullanınız.
- ▶ Hiç bir zaman üst üç basamakta durmayınız.

‘Takılmayan’ Giysiler

13

Özellikle dönen parçaları olan makinalarla çalışırken bir yere takılmamanıza dikkat ediniz.

- ▶ Kollar dar olmalı.
- ▶ Saçlarınız toplanmış olmalı.
- ▶ Geniş kazağınız, uçuşan önlüğünüz veya atkınız olmamalı.
- ▶ Üzerinizde ziynet eşyası olmamalı.
- ▶ Frezelerin, matkapların ve merdanelerin yakınında eldiven kullanmayın.

Ustalar kendini korur.

- Şefiniz korunma giysilerini kullanıminıza hazır bulundurmak zorundadır.
- Siz ise bunları kullanacak kadar akıllı olmalısınız.
- Dikkat: Hasarlı korunma giysileri yenilenmeli.

Acıkmak ve susamak

15

- Yiyeceklerinizi yalnızca buna ayrılmış olan mekanlara götürünüz. Aksi takdirde birden bire iş yerinize ait bazı izleri sandöviğinizde bulabilirsiniz.
- İş kazalarının yüzde 10 ile 20'sinde alkolün etkisi vardır. Bundan dolayı çalışma esnasında alkol ve başka bağımlı yapan maddeleri (örneğin esrar) almayınız.

DUR – yük kaldırmadan önce düşün.

- ▶ Yük taşırken olabildiğince uygun yardımcı araç gereçler kullanmaya gayret ediniz.
- ▶ Yük taşırken kolaylıkla tökezlenebilir. Görüşünüzün ve yollunuzun açık olmasına dikkat ediniz.
- ▶ Elin ve ayağın sıkışma tehlikesi: yükü indireceğiniz güvenli yeri önceden hazırlayınız.

1

Halterci gibi yükü kaldırınız.

17

- 1 Ayaklarınızı sağlamca basınız.
- 2 Çömeliniz (yanlızca gerekli olduğu kadar).
- 3 Sirtınızı dik tutunuz.
- Yük vücudunuza yakın olmalı.
- Birden kaldırmayınız.
- Üst vücudunuzu çevirmeyiniz.

Koltuklu forklift

1 Forkliftler yalnızca bunun eğitimi görmüş forklift şöförleri tarafından kullanılmalı.

Her zaman özel korunmalı ayakkabı giyiniz.

2 Her zaman emniyet kemerini takınız – işiniz çok kısa sürecek olsa bile.

Yalnızca korumalı forkliftleri kullanın (emniyet kemeri, kabin veya etriye demirli kapılı).

İnsanların forklift ile kaldırılması yalnızca istisnai durumlarda ve Suva'nın izni ve özel sepet ile mümkündür.

1

2

Çekmeli el forklifti

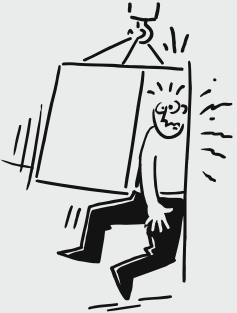
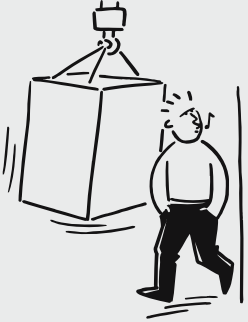
19

- 1 İnsanların taşınması ve kaldırılması yasaktır.
- 2 Yanlamasına forkliftin önünden yürüyünüz.
- 3 Her zaman özel korumalı ayakkabı giyiniz.

Asılı yüklerden doğabilecek tehlikeler

▶ Hiç bir zaman asılı bir yükün altından geçmeyiniz veya altında durmayınız!

Bu vinç şöförleri, yükü bağlayan kişiler ve üçüncü şahıslar için de geçerlidir.

▶ Her zaman yeterli mesafe bırakınız!

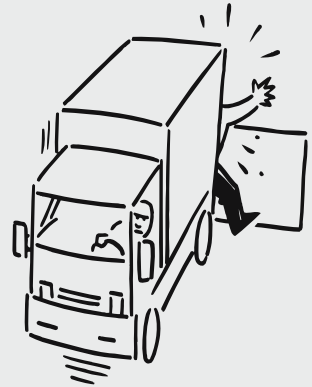
Bu şekilde sıkışma tehlikesi veya ileri geri sallanan bir yükün size çarpma tehlikesi azalmış olur.

▶ Dikkat: Hassarlı bağlama ipleri (kemer) kullanmayın.

Yardımcı tehlikeli yaşamaktadır.

21

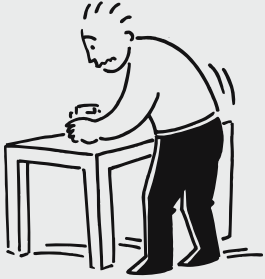

Geri geri gelen kamyon manevraya yardımcı olan kişiye sık sık çarpmaktadır veya bu kişi kamyon tarafından ezilmektedir. Manevraya yardımcı olduğunuz takdirde şu kurallara uyunuz:

- 1 Açık camdan şöförle sürekli konuşunuz ve göz temasında bulununuz.
- 2 Kamyonun arkasında kimsenin bulunmadığından emin olunuz.
- 2 Geri geriye gel işaretini vermek için aracın yan tarafında durunuz.
- 2 Hiç bir zaman aracın yolunda durmayınız.

İş ortamınızı vücudunuza göre ayarlayınız.

Her insan diğerinden biraz farklıdır. İş ortamının size uygun olması için kendinize göre ayar yapınız. İş ortamında şunlara dikkat ediniz

- 1 Sirtınızın düz olabileceği şekilde olmalı.
- 2 Omuzlarınızı kaldırmadan, kafanızı ve vücudunuzu döndürmeden çalışabileceğiniz şekilde olmalı.
- ▶ Oturduğunuzda ayaklarınız için yeterince yer olmalı.

- ▶ Monitörü doğru yerleştirerek (monitöre bakışımız genelde pencereye koşut olmalı, omuz pencereye bakmalı) rahatsızlık veren ışık yansımalarını ve gözlerin kamaşmasını engelleyiniz.
- ▶ Koltuğunuzun, çalışma masanızın ve monitörünüzün yüksekliğinin doğru olduğundan emin olunuz (resme bakınız).
- ▶ Göz ve monitör arasındaki mesafe: 60 ile 80 cm (CAD monitörlerinde biraz daha fazla olmalı).

Güvenlikli bakım

Ölümlü iş kazalarının beşte biri bakım çalışmaları ve arıza giderme çalışmaları sırasında meydana gelmektedir. Güvenliğinizi sağlayacak 5 temel kural şunlardır:

- ▶ **1. Planlama:** Bakım talimatlarını inceleyiniz, üretim ile konuşunuz, koordine ediniz.
- ▶ **2. Güvenlik altına alınız,** yani aygıtın/makinanın istemeden harekete geçmesini engelleyiniz. Başkalarını ve kendinizi koruyunuz.

▶ **3. Uygun çalışma araç gereç-
leri kullanınız** (buna korunma
giysileri dahildir!).

▶ **4. İşleri planlandığı gibi yapın**
– emprovize etmeyiniz!

▶ **5. Bitim kontrolü** (koruma
giysilerinin fonksiyonlarının
kontrolü, işlerin rapor halinde
belgelenmesi). Tesis/makinayı
emniyetli ve işleme hazır vazı-
yette üretime teslim ediniz.

Temel ilke:

Servis çalışmaları uzman
kişilerce yapılmalı.

Ürünlerin tehlikelerini biliyor musunuz?

1 Etiket işaretlerini, etiketteki bilgileri ve güvenlik bilgi broşürlerine dikkat ediniz.

2 Kimyasal ürünleri orjinal ambalajında saklayınız – hiç bir zaman meşrubat şişelerinde saklamayınız.

İş yerlerini yeterince havalandırınız.

Gerekli olduğu şekilde korununuz (koruma gözlüğü, eldiven, ağızlık).

Cildiniz rahat ediyor mu?

27

Alerjik egzema gibi cilt hastalıkları buna yakalanan kişilere çok rahatsızlık verir. Çoğu zaman meslek bile değiştirmek zorunda kalınır. Üç önemli nokta:

- ▶ **1. Korunma:** Cildin zararlı maddelerle temasını engelleyiniz. Uygun eldiven, iş elbisesi ve cilt koruyucu krem kullanınız.
- ▶ **2. Temizlik:** Her işe ara verdiğinizde ve paydos yaptığınızda temizlenin. Olabildiğince temizlik için inceltici ve çizici maddeler kullanmayınız.
- ▶ **3. Bakım:** İşten sonra ellerinizi kremleyiniz.

Araç gereç

- ▶ Araç gereçlerin durumunu düzenli aralıklarla kontrol ediniz (keskinliğini, saplarını, kulpalarını v.s.)
- ▶ Her zaman uygun araç gereçi kullanınız: İngiliz anahtarı davul tokmağı olarak kullanılmamalı.
- ▶ Sivri ve keskin aletler zarar vermeyecekleri şekilde asılmalı.

Ceyeran!

29

Cereyan ile ilgili kazaların nedeni dikkatsizliktir. Aşağıda önemli noktalar sıralanmıştır:

- ▶ Özellikle nemli odalarda, inşaatlarda veya dışarıda Fİ-şalteri kullanınız.
- ▶ Fiş, kablo ve elektrikli aletleri kullanmadan önce hassarlı olup olmadıklarını kontrol ediniz.
- ▶ Hassarlı aletleri yalnızca uzman kişilere tamir ettiriniz.

Dikkat infilak etme tehlikesi!

Aseton, benzin ve inceltici maddeler hava ile birlikte kolayca infilak edebilecek karışımlar oluşturmaktadır. Güvenlik tedbirleri:

- 1 Çalışma alanının havasının suni bir şekilde değiştirilmesi (örneğin özel makina ile havanın çekilmesi).
- 2 İnfilak korumalı elektrikli aletler kullanınız.
- 3 Kolayca alevlenen sıvı maddeleri başka bir yere boşaltırken, bütün iletken kısımları birbirine bağlayarak toprağa bağlayın.

Acil çıkış yollarını açık tutun.

31

- ▶ Acil çıkış yollarını açık tutun.
Yangın sırasında küçük engeller
duman oluşumundan dolayı
ölümcül tuzaklar oluşturabilir.
- ▶ Acil çıkışları eşyalarla
kapatmayın.

Yardım çağırmak ve ilk yardım.

- ▶ Acil durumlarda kime baş vurmanız gerektiğini biliyor musunuz?
Acil numaraları iyi görülebilecek veya çabuk ulaşabileceğiniz bir yerde saklayın.
- ▶ Hayati tehlike olmadıkça kazaya uğrayan kişileri yerlerinden oynatmayınız ve taşımayınız.
- ▶ Asitli sıvılarla ilgili kazalarda: gözleri ve cildi 10 ile 15 dakika bol bol su ile yıkayınız. Ardından doktora gidiniz.

Doğru cevaplar

- 1 ▶ Düşme ile ilgilidir.
- 2 ▶ Yağ birikintilerini hemen yağı emen maddeler ile temizleyiniz.
- 3 ▶ Monitör pencereye yan olmalı, omuz pencereye bakmalı.
Bu şekilde monitörde olabildiğince az yansımalar oluşmaktadır.
- 4 ▶ İş kazalarının yüzde10 ile 20'si arasında alkolün etkisi vardır.
- 5 ▶ Özel forklift eğitimi.
- 6 ▶ Evet, şefiniz çalışma saatleri içerisinde sizi gerekli olan korunma giysilerini giymeye zorlayabilir.

Sonuç

0 – 2 soru doğru:

Tehlikeli yaşıyorsunuz. Acilen bu broşürde verilen bilgileri incelemenizi öneririz.

3 – 4 soru doğru:

Doğru yoldasınız. Bilgi eksikliklerinizi gidermekte bu broşür size yardımcı olacaktır.

5 – 6 soru doğru:

Bravo! Siz harikasınız! Buna rağmen broşürü inceleyiniz. Emniyetiniz için belki bir şeyler daha öğrenebilirsiniz.

Haklarınızı biliyor musunuz?

Kaza sigorta yasasına (UVG) ve kazalardan ve meslek hastalıklarından korunma (VUV) yönetmeliklerine göre iş vereniniz

- ▶ size olabilecek tehlikeler ve buna karşı alınabilecek güvenlik önlemleri ile ilgili bilgi ve talimat vermeli (bu başka bir şirketten kiralanmış geçici işçiler için de geçerlidir)
- ▶ gerekli olduğu takdirde sizin kullanabilmeniz için korunma giysileri hazır bulundurmak zorunda (koruyucu gözlük, kulaklık, korunma giysisi v.s.)
- ▶ şirkette kazaları önleyici ve sağlık koruyucu tedbirler almak zorundadır
- ▶ işçilere ve temsilcilerine iş yerindeki güvenlik ile ilgili konularda söz hakkı vermeli.

Yapmak zorunda olduklarınız

- ▶ iş verenin iş güvenliği ile ilgili vermiş olduğu talimatlara uymak zorundasınız
- ▶ genel ve şirket güvenlik kurallarına uymalısınız
- ▶ güvenlik birimlerini doğru şekilde kullanmalısınız
- ▶ korunma giysilerini kullanmalısınız
- ▶ iş güvenliğini kısıtlamakta olan bir eksikliği hemen bertaraf etmelisiniz veya
– bu mümkün değilse – bunu iş verene bildirmelisiniz.

Yasak olanlar

- ▶ güvenlik birimlerinin işlevini engellemeniz yasaktır
- ▶ kendinizi ve başkalarını tehlikeli durumlara düşürmeniz yasaktır
(alkol, uyuşturucu v.s.)

Suva
Gesundheitsschutz
Postfach, 6002 Luzern
Tel. 041 419 51 11

Für Bestellungen:
www.suva.ch/waswo
Fax 041 419 59 17

Tehlikelere hakim olmak

Güvenliğiniz için önemli bilgiler

Türkische Fassung der Publikation
«Gefahr im Griff. Das Wichtigste für Ihre Sicherheit»

Nachdruck mit Quellenangabe gestattet.

1. Auflage – Juni 2002

5., überarbeitete Auflage – August 2007 – 8000 bis 9000

Bestellnummer: 88154.t